

KULTURA Oder

Porota je odločila

SPREMLJAJ ČLANEK

TOREK, 12.12.2017, 7:15 - Čas zadnje posodobitve: pred 6 minutami

4:11

Petra Vidali

SPREMLJAJ AVTORICO

NADA ŽGANK Porota gledalcev ni obsodila pilota.

Gledališka kritika: Ferdinand von Schirach: Teror, slovenska krstna uprizoritev, **Prešernovo gledališče** Kranj, ogled prve reprize 8. decembra

Oprostite, jaz sem porota, je gospa, ki je prišla med zadnjimi, zelo važna poskušala izsiliti pozornost ob vstajanju gledalcev v vrsti. "Saj smo vsi porota," jo je zabila druga. "Vsi bomo na koncu glasovali, ali je kriv ali ne." In res smo bili vsi porota in res smo verjetno vsi vedeli, kaj nas čaka. S svojimi glasovi - res pa anonimno, z listki v glasovalni skrinji - smo na koncu odločili, ali je pilot, ki je sestrelil ugrabljeno letalo s 164 potniki, zato da to ne bi treščilo na nogometni stadion s 70 tisoč potniki, kriv ali ne. Naša porota na prvi reprizi je odločila, da ni bil kriv (141: 51), in takšna je bila tudi odločitev premierske publike. Glede na to, da je bila publika precej različna, prvič standardno gledališka, drugič pa večinoma iz sveta, ki nima stalnega stika z gledališčem (časopis Dnevnik je na primer pripeljal na predstavo izžrebano poroto svojih bralcev), rezultat ni nepomenljiv. Med dvema možnima interpretacijama - ali smo res vsi enako ideološko indoktrinirani ali pa je dilema v tekstu slabo zastavljena in tako sploh ni prava dilema - se nagibam k drugi. Res je, drama odpira številna vprašanja, ki so vzniknila ob valu sodobnega terorizma, vprašanja o vrednosti človeškega življenja in

IZBOR UREDNI

Parlamentarna preiskava: Logar bi rudaril po bančnih računih

Stavkovni val bodo odprli gasilci

Glavni cilj: zmanjšati odvisnost od Rusije

Tribuna: Ali potrebujemo nov plinovod do Evrope?

Gradbinca na sodišču: Mlinariču in Ledniku bodo znova sodili

neznosnosti odločanja o njih, vendar ne moremo reči, da to naredi res prepričljivo. Dramatik (sicer pa zvezdniški berlinski odvetnik) Ferdinand von Schirach hoče povedati veliko zgodbo o velikih rečeh, ne drži pa vseh niti na ravni konkretne zgodbe. Da bi povedal, da življenj ne moremo preštrevati in tehtati z drugimi življenji, ali tudi, da smo enako kot žrtve vidnega terorizma žrtve militantnih herojev zoper terorizem, čudno mešetari z evidentnimi zgodbenimi dejstvi.

Vendar so gledalci resno opravili svojo nalogo in v odmoru med štejetjem glasov drug drugemu razlagali, zakaj so se odločili, kot so se. Niso se strinjali ali nestrinjali o dobrem ali slabem gledališkem komadu, o dobri ali slabi režiji, prepričljivih ali neprepričljivih igralskih kreacijah. Pogovarjali so se o tem, ali so pilota obtožili ali ne. Res pa je, da tudi tisti, ki bi radi debatirali o gledališkosti dogodka, niso imeli prave osnove za to. Tekst je brez umetniških ambicij in kvalitet. Tukaj ni kaj režirati, zato bi verjetno tudi režiser z manjšim renomejem stvar opravil enako korektno. In zelo težko, če ne nemogoče, se zdi ustvariti presežno igralsko kreacijo, četudi je treba ekipi izreči pohvalo za oživljanje suhega teksta.

Trgovski center City: Minili so časi Esmeralde

Ustvarjalci

Prevajalec Jaša Drnovšek, režiser Eduard Miler, dramaturginja Žanina Mirčevska, scenograf Branko Hojnik, kostumografka Jelena Proković, video Atej Tutta, izbor glasbe Eduard Miler, lektorica Maja Cerar, oblikovalec maske Matej Pajntar, oblikovalec luči Bojan Hudernik, asistentka kostumografke Nina Prelovšek. Igrajo: **Borut Veselko** (Predsednik), **Miha Rodman** (Obtoženi), **Aljoša Ternovšek** (Branilec), **Darja Reichman** (Državna tožilka), **Peter Musevski** (Lauterbach), **Vesna Slapar** (Gospa Meiser), Ciril Roblek k. g. (Stražnik), Judita Polak k. g. (Zapisnikarica).

Teror ni umetniško relevanten dogodek in verjetno ne more biti niti družbeno zares relevanten. Eno in drugo potrebuje kompleksnejšo osnovno zastavitev. Je pa atraktiven dogodek in spretno gledališko umetniško vodstvo ga pač mora nemudoma pograbit. **Prešernovo gledališče** Kranj je idealen prostor zanj, četudi si je renome ustvarilo z bolj sofisticiranimi vdori realnosti na odrske deske.

Atraktiven, ne pa zares relevanten dogodek

Priložnost je znalo takoj tudi družbeno odgovorno, in seveda marketinško spretno, nadgraditi - tudi z okroglo mizo po petkovi predstavi. Okroglo mizo je vodil prof. dr. Iztok Podbregar, nekdanji general in vojaški pilot, njegovi sogovorniki pa so bili Vlasta Nussdorfer, varuhinja človekovih pravic, prof. dr. Peter Umek, kriminalistični psiholog in pogajalec z delinkventi, Martin Koželj, vodja varnosti in integritete pri Nogometni zvezi Slovenije, polkovnik Blaž Pavlin, ki je v Slovenski vojski odgovoren za nadzor zračnega prostora iz zraka, in Janja Roblek, predsednica sodnega sveta na kranjskem sodišču. In? V takšnem primeru bi lahko bilo letalo, ki bi posredovalo, v zraku v petnajstih minutah. O tem, kako bi posredovalo, bi odločil obrambni minister oziroma ministrica. Na stadionih pri nas ni toliko gledalcev, ampak teoretično je urejeno tako, da je hitra evakuacija mogoča. Sodišča pri nas še niso obravnavala kazenskega primera terorizma, tudi mi pa v imenu varnosti pristajamo na posege v zasebnost. Terorizem je spremenil tudi naša življenja.

Teror je trenutno najbolj uprizarjano delo na evropskih in svetovnih odrih, na sporedu je v štiridesetih gledališčih. Zanesljivo bo tudi v kranjskem še polnil dvorano.